

JEDNOŚĆ NARODOWA

Nr 26

Białystok, dnia 3 lipca 1945

Rok II

Powrót do Warszawy

Przemówienie Prezydenta B. Bieruta

Obywatele!

Rekonstrukcja Rządu Tymczasowego i utworzenie Rządu Jedności Narodowej miało istotne doniosłe znaczenie zarówno dla życia naszego kraju jak i dla ogólnych stosunków europejskich. Jest rzeczą niewątpliwą, że rozwiązanie sprawy polskiej zgodnie z uchwałami konferencji Kryńskiej jest poważnym krokiem naprzód.

Jest rzeczą niewątpliwą, że rozwiązanie tej sprawy, zmocni i utrwali jeszcze bardziej sojusz Narodów Sprzymierzonych, sojusz Jedności Wielkich Mocarstw, które osiągnęły zwycięstwo w walce z hitleryzmem i które dzisiaj budują podstawy nowego świata.

Dla nas, dla Polski, dla naszego kraju zjednoczenie Narodów, zjednoczenie wszystkich sił ku temu aby budować nową demokratyczną Rzeczpospolitą Polską na jeszcze większe znaczenie, przed nami ogrom pracy. Podstawy tej tylko wówczas gdy zjednoczymy cały swój wysiłek, gdy wszystkie siły skupimy, aby wyrwać ze strasznych zniszczeń wojennych kraj i zapewnić Polsce należne jej miejsce w Europie.

Dziękujemy Wam serdecznie w imieniu przywódców naszego państwa z Moskwy do Stolicy, za to serdeczne przyjęcie, traktujemy je jako wyraz zrozumienia tej prawdy, że wspólnym wysiłkiem i trudami Krajowi naszemu zapewni światowy rozwój i postęp. Burzliwe oklaski.

Przemówienie Premiera Osóbki-Morawskiego

Obywatele!

Przebieg naszego pobytu w Moskwie w celu doprowadzenia do Jedności Narodowej i do stałego uwienczenia powrotem. Cieszymy się nie tylko my, ale cały naród polski. Demokracja polska dążyła na swoich barkach dalekiej walce wyzwolenia. Ciepła Polaków na emigracji i niekiedy Polacy w kraju nie brali udziału w tym wielkim dziele. Te walki polityczne, wyzwoliły nam niejedną szkodę. Działalność, czy to ten okres, nie zabraknie już ani jednego Polaka przy pracy, a pracy jest dużo. Trzeba Polskę odbudować z ruin, zela utrwalić nasze granice: Odra, Nisza, Bałtyk. Dlatego się, że będą wyrażać nam uczucie nie tylko nas delegacji, ale i wszystkich was tutaj zebranych, jeśli wyrażą okrzyk: Niech żyje Jedność Narodu Polskiego! Niech żyje wielka, silna, demokratyczna Polska!

Przemówienie Ob. St. Nikołajczyka

Obywatele! Bracia i siostry moje! Trudno jest przemówić w tym momencie. Kiedy zamyka się kraj mojej podróży. Był to rok 1939. W granicach zachodnich Rzeczypospolitej staniliśmy się z Niemcami. Potem droga ciężka, pełna walki i cierpienia, która prowadziła

przez Węgry, Francję, Londyn, a kilka dni temu z powrotem przez Niemcy, gdzie widzieliśmy Berlin nieżyjący. Ale bardziej jeszcze trudno mi przemawiać, kiedy przypominam mi się bohaterstwo ludu warszawskiego, a jednocześnie zniszczenia Warszawy. Traktuję swój przyjazd do Was prosto: choć byłem pierwszym Włochem, że pójść za mną wszyscy stamtąd, bo tego pragną, bo tęsknią, bo chcą być z Wami, bo tęsknią aby pójść ręką w rękę, pójść odbudowywać, zaleczyć rany, by żyć w niepodległej, suwerennej Rzeczypospolitej Polskiej.

Nie pieniądz lecz produkcja podstawą dobrobytu

Doswiadczenie, jakie miało nasze społeczeństwo w dziedzinie pieniądza od pierwszej wojny światowej, nauczyło je cenić zjawiska monetarne i doświadczenie stosunków nie wpływa na charakter zjawisk pieniężnych. Gdy bowiem ludzie wiedzą, że ceny będą wzrastać — spieszą się z zakupami i wówczas ceny towarów idą w górę, oczywiście jakiś czas rosną.

Są to o pieniądzu nie zawsze są trafne i polegają często na zbytym uproszczeniu zjawiska. Wiadomym jest np. że inflacja oznacza wzrost ilości pieniądza i wzrost cen, oznacza wzrost ilości pieniądza.

Deflacja stoi w odwrotnym stosunku do inflacji: ilość pieniądza zmniejsza się — a ilość towarów pozostaje bez zmiany w tej samej ilości.

Wysokość cen nie zależy wyłącznie od ilości pieniądza — lecz przede wszystkim od zaopatrzenia rynku. Jeśli dopływ jest mały, ceny są wysokie, gdy zwiększa się, są niższe. Zapasy towarów mogą być duże, lecz gdy pociągają za sobą, to wówczas ceny te będą wysokie.

Przeprowadzona w Polsce, na zachód od Wisły, reforma walutowa jest reformą o charakterze deflacyjnym, czyli o ileś pieniądza została kilkakrotnie zmniejszona, w porównaniu z ilością złotych krakowskich i marek niemieckich, kursujących do niedawna na tych terenach. Według popularnej teorii ceny powinny spaść, tymczasem jest przeciwnie: ceny naturalnie rosną na wolnym rynku.

Jakie są tego przyczyny? Mniejsza dopływ towarów, czy też brak ich, i niemożność produkcji spowodowana wojennymi zniszczeniami?

Ofensywa Czerwonej Armii była tak szybka, że na szczęście Niemcy nie zdążyli zniszczyć wszystkich fabryk. Są one często uszkodzone, lub wywiezione, lecz wiele z nich może być uruchomionych dopiero w najbliższym czasie. Wjesz wprowadzić oddziały kontyngenty, ale to powtarzało się rok rocznie i mimo to Niemcy do nowych żniw, stale, wiele, wiele jeszcze od rolnika wyciągał. Wprowadzić — co jest rzeczą zrozumiałą — ponosimy dziś koszty

Na Placu Czerwonym odbyła się wielka defilada w celu uczczenia zwycięstwa nad rzeszą hitlerowską i zakończenia wielkiej wojny. Zdobywca Berlina Marsz. Żukow odebrał w obecności Marszałka Stalina defiladę, którą prowadził Marszałek Rokossovski. Kilka minut przed godziną 10-tą Marszałek Stalin wszedł na trybunę, znajdującą się przed mauzoleum Lenina. W chwili gdy zegar wybił godzinę 10-tą na wieży kremlowskiej Marsz. Żukow na białym koniu wyjechał na plac. Podjechał do niego Marszałek Rokossovski i złożył raport. Następnie obaj Mar-

szalkowie przejechali przed frontem oddziału, poczym Marsz. Żukow zsiadł z konia, wszedł na trybunę rządową i wygłosił przemówienie do żołnierzy: „Towarzysze broni, powiedział Marsz. Żukow — odnieśliśmy wielkie zwycięstwo nad imperjalizmem niemieckim. Dzisiaj stolica nasza — Moskwa wita w imieniu całego Związku Radzieckiego swych bohaterów obronców. Ci co podnieśli miecz przeciwko nam, sami zginęli od naszego miecza. Był czas, kiedy przyzywaliśmy ciężkie chwile, wróg był u bram stolicy. Wytrwaliśmy jednak pod dowództwem Wielkiego Marszałka Stalina, przeszliśmy do ofensywy, oczyszcziliśmy nasz kraj od nieprzyjaciela, zmiażdżyliśmy armię hitlerowską i zatknęliśmy sztandar wolności, sztandar zwycięstwa w Berlinie. Najeźdźcy niemieccy podzielili los tych, którzy próbowali kiedykolwiek napaść na nasz kraj. Wszystkie narody uznają obecnie, że Związek Radziecki odegrał decydującą rolę w historycznym zwycięstwie nad Niemcami. Armia Czerwona nie tylko potrafiła obronić niepodległość naszego kraju, ale wyzwoliła również wiele narodów europejskich z pod jarzma hitlerowskiego. Armia Czerwona będzie zawsze stała na straży socjalizmu. W tym wielkim dniu zwycięstwa uczcijmy pamięć bohaterów, którzy padli w obronie ojczyzny, uczcijmy również zwycięstwo naszych dzielnych żołnierzy: „Niech żyje Naród Radziecki! „Niech żyje Armia Czerwona! „Niech żyje jej Wielki Wódz Marszałek Stalin! „Następnie przed trybuną przeddeflowali oddziały, złożone ze wszystkich pułków, które walczyły przeciwko Niemcom. Na czele pierwszego oddziału szło kilku bohaterów Związku Radzieckiego, niosąc zdobyte sztandary niemieckie. Podjeżdżał do trybuny, na której stał Marszałek Stalin, Marsz. Żukow i inni wyżsi dowódcy radzieccy oraz członkowie rządu ZSRR, żołnierze rzucili sztandary niemieckie na ziemię. Przed każdym pułkiem defilującym niesono zwycięskie sztandary radzieckie, wśród nich ogromny sztandar czerwony z portretem Lenina.

Tłum składający się z kilkuset tysięcy osób przyglądał się defiladzie i owacyjnie witał defilujące oddziały.

W łóżach dyplomatycznych między innymi gośćmi zagranicznymi znajdowali się Prezydent Bierut, Premier Osóbka-Morawski, Stanisław Nikołajczyk, oraz liczni goście. Defilada trwała przeszło dwie godziny. Podobnie jak w defiladzie majowej brały w niej udział oddziały reprezentujące przysłane przez wszystkie pułki radzieckie, z tą różnicą, że tym razem przez Plac Czerwony przeszli w pierwszym rzędzie weterani wielu historycznych bitew, których wynikiem było wspisanie zwycięstwa Armii Czerwonej i całkowite rozgromienie rzeszy hitlerowskiej. Również oddział złożony z oficerów polskich, którzy brali udział w marszu na Berlin, przemarszerował z powiewającym sztandarem przez Plac Czerwony.

zwiazane z utrzymaniem armii — nie stoją one jednak w żadnym stosunku do kosztów, jakieśmy ponosili na rzecz Niemców. Z całą pewnością można więc stwierdzić, że zmniejszenie ilości towarów na rynku nie jest spowodowane ich zupełnym brakiem, którego nie dałoby się prędko usunąć. Jest to tylko czasowo zmniejszenie dopływu. Pieniądza jest wprawdzie mało, lecz towarów jest jeszcze więcej. Należy teraz zastanowić przyczyny tak wielkiego zmniejszenia dopływu towarów, oraz zbadać czy w jaki sposób dadzą się one usunąć.

Niemcy uruchomili szereg przedsięwzięć, zabierając pasy transportowe. Na uruchomienie ich potrzeba pewnego czasu.

Niektóre przedsięwzięcia kierują na brak pewnych surowców, drugim brak innych. Musi nastąpić więc wymiana surowców i uzupełnienie braków, co też wymaga czasu.

Komunikacja jest zahamowana, gdyż kolej są zajęte transportami wojskowymi, tabor częściowo zmniejszony, ludźmi wywieziony. Również ograniczona jest komunikacja samochodowa. Utrudniła to dowóz surowców do fabryk, jak też aptowizację miast. Wskutek tego w jednej miejscowości gromadzą się góry węgla, a stodoły pęcznią od zboża — w innych zaś węgiel i chleb kosztują drogo.

Z powodu niskiej cen właściciele towarów, najczęściej spekulanci, wstrzymują się ze sprzedażą, licząc na dalsze zwycięstwo i jeszcze większy zysk. Sprzedają tylko tyle, ile im potrzeba na życie: łupy, zboże, wobec braku nowej produkcji, boją się wyprzedawania zapasów, nie wiedząc po jakich cenach i kiedy będą mogli się „odkupić“.

Wiesniacy muszą kupować wyroby miejskie po bardzo wysokich cenach i z tego powodu wstrzymują się też ze sprzedażą artykułów żywnościowych — poprzestając na samowystarczalności.

Jak widzimy, z powyższego, zmniejszenie dopływu towarów i wysokość cen są zjawiskiem przejściowym, wynikającym z przeszkód, dających się usunąć i już zresztą stale usuwanych.

(Ciąg dalszy na str. 2-giej.)

W rocznicę śmierci J. W. Mieczurina W sprawie przedszkoli

My nie możemy czekać na łaski od natury. Wziąć je u niej — nasze zadanie.
J. Mieczurina

Miasto Mieczurinsk, dawniej Kozłów, otrzymało swoją nazwę od imienia Akademika I. W. Mieczurina, zmarłego w 1935 r. Całe życie jego było poświęcone służbie dla nauki, dla przyniesienia dobra swemu narodowi. Niezłany amator — ogrodnik ku końcowi swego życia stał się słynnym na całym świecie. Czym przysłużył się on nauce? Jak doszedł do tych sukcesów?

Wszystko pamiętam, te spustoszenia w naszych sadach, które spowodowała mroźna zima 1934-40 r. Kiedyś nie tylko południowi „goście” — jak przeskwinie, winogrona, orzechy, wiśnie itp. — ale zginęło wiele i naszych miejscowych odmian drzew owocowych. Wielkie były straty w naszych ogrodnikach i w wielu z nich z tego powodu minęła już nadzieja na przystąpienie do założenia nowych sadów. Jedynym wyjściem w znacznej części z tych warunków klimatycznych Rosji te same odmiany przetrzymały surową zimę.

Jak to mogło stać się? Co za sekret, co za łaska natury? Dlaczego w Rosji zostały przy życiu krewniacy naszych drzew owocowych? Obecnie w środkowym pasie Rosji rosną w granicy południowej odmiany drzew owocowych, które do niedawna można było spotkać w tych miejscowościach tylko w nielicznych oranżeriach ludzi zamożnych. To jest wynik wieloletnich prac badawczych naukowych Mieczurina, który przesunął granice rozprzestrzenienia południowych roślin na setki kilometrów ku północy.

Tysiące doświadczeń przetrzymał w ciągu swej wieloletniej pracy Mieczurin. Darwinowską teorię zmienił

i dziedziczność prawo on rozszerzył i pogłębił, stworzył swoje metody pracy i znacznie wyprzedził zachodnich uczonych.

Poglądy zachodnich uczonych lebansego Morgana opierały się na pojęciu stałości podłoża dziedzicznego z powodu czego nowe cechy u mieszańców roślinnych można było otrzymać tylko drogą przypadkowego odpowiedniego wymieszania się czynników dziedzicznych. Mieczurin twierdził, że dziedziczne podłoże jest zmiennie i stopniowo rozwija się w miarę wzrostu organizmu przy udziale i pod wpływem warunków rozwoju kultywacji (m. dzikie odmiany winogronu, spraważone specjalnie z Kanady i kraju Ussuryjskiego (Rosja) z południowymi odmianami z Francji i Stanów Zjednoczonych Ameryki). Otrzymywane mieszańce po wieloletniej selekcji on podawał w ziemi. Spraważone z odczynnikami tych dzikich wporośli, rozumując w ten sposób, że trzeba dać im jak najlepsze warunki rozwoju, chcąc otrzymać pożądaną wyniki. Żeby wpłynąć na dziedziczne podłoże rozwijającego się mieszańca, zaszczerpał mu szlachetne zrazy, przy pomocy których mieszańce, pozbawiony własnego ulistnienia nabywał dziedziczne pożąlane cechy.

W ten sposób otrzymał Mieczurin odporne na zimno odmiany winorośli „północna czarna”, „rosyjski konkord” i t. p. doskonale w smaku. Stosując te same metody wyhodował on nowe odmiany gruszek, wiśni, śliwek i wiele innych drzew owocowych. Zasługą Mieczurina są nie tylko te praktyczne wyniki, ale jego metody, dzięki którym stał się on twórcą agrobiologicznej nauki. Jego zasady naukowe stały się potężną bronią dla przeróbki, natury i udowadniają możliwość przebudowy organizmu.

Obecnie stosując metody Mieczurina otrzymujemy nowe odmiany nie tylko drzew owocowych, ale i nasion we wszystkich dziedzinach gospodarki rolnej.

Od czasu przejścia Mieczurinskich szkółek, od roku 1919 pod zarządem państwowym, nagromadziło się w nich 800 gatunków roślin, sprowadzonych przez Mieczurina w ostatnich latach jego życia z Azji, Ameryki i Europy.

Dzisiaj tylko w jednym oddziale naukowo-badawczym instytutu im. Mieczurina są badane i eksperymentowane więcej jak 1500 owocowych roślin z kraju. Następcy Mieczurina uporczywie rozmnażają Mieczurinskie odmiany otrzymane po jego śmierci. Z wielkim natężeniem pracują Mieczurinskie zakłady, dążąc do otrzymania nowych odmian jabłoni, gruszek, śliwek, brzoskwin, winorośli, agrestu, malin, poziomki, orzecha włoskiego, migdałów. Nadzwyczajne wyniki już w czasie tej wojny dały prace nad krzyżowaniem międzygatunkowymi jabłoni z gruszką, śliwką z morelą, wiśnią ze śliwką. Społniano testament Mieczurina — przesunęła się na północ wschód hodowla drzew owocowych.

Dziesięć lat temu na Syberii prawie że nie było sadów owocowych — obecnie Mieczurinskie i miejscowe nowe odmiany zajmują znaczne przestrzenie.

Po śmierci Mieczurina jego prace prowadzi i uczeni, i zakłady naukowe i tysiące — laboratorji, rozrzuconych na olbrzymiej przestrzeni kraju.

Dziedzictwo Mieczurina odnowiło krajobraz Rosji i pokryło kraj nowymi roślinami i kwitnącymi sadami.

Gaskiewicz

W dniu 10 maja b. r. odbył się w gmachu Gimnazjum Żeńskiego wiec starszej młodzieży gimnazjalnej, na którym poruszono sprawę zgłaszania się na kursy nauczycielskie, oraz sprawę pracy społecznej młodzieży w czasie wakacji na terenie przedszkoli.

Sprawa organizacji dostatecznej ilości przedszkoli w naszym województwie jest sprawą pierwszorzędnej wagi. Zagadnienie to winno interesować nie tylko rodziców, mających dzieci w wieku przedszkolnym i władze szkolne, nie tylko poszczególne instytucje, fabryki, zakłady, ale cały ogół, całe nasze społeczeństwo.

Wychowanie człowieka musi zacząć się od lat najmłodszych. Dzieciństwo jest jednym z najważniejszych okresów w wychowaniu. Są to lata, które nadają nieraz kierunek, które mogą zadecydować o dalszym charakterze i życiu jednostki.

Przedszkole jest instytucją wychowawczą, która zapewnia dziecku najlepsze warunki rozwoju.

Przebywanie od najmłodszych lat w gromadzie rówieśników wytwarza uczucia społeczne, uczucia karności, solidarności, odpowiedzialności. Dziecko spędza czas na zabawie i zajęciach, rozwijających w nim zamilowanie i wpajających do pracy własnej i cudzej. Uczy się uprzejmości i zyczliwości w stosunku do otoczenia. Przestaje być egoistą, zamieniając się w pełnowartościowego członka małego społeczeństwa, w którym żyje. Jasną jest rzeczą, że te cechy wniesie z sobą w życie, jako pracownik na powierzonym stanowisku.

Przedszkole zapewnia dziecku odpowiednie warunki zdrowotne. Chroni od szkodliwych wpływów ulicy. Przyzwyczaja do regularnego, systematycznego trybu życia. Uczy higieny. Wyrabia sprawność fizyczną.

Przygotowuje dziecko do szkoły, rozwijając je wszechstronnie. (Zabawy, ćwiczenia rachunkowe, śpiew, rysunki, opowiadania, roboty, praca w mówieniu i t. d.).

Na zebraniu przedstawiono młodzieży sprawy najważniejsze:

1. Zorganizowanie przedszkoli na terenie Białegostoku.
2. Ogród Jordanowski w Białymstoku przy ulicy Konopnickiej.
3. Zorganizowanie dziecięcych na 3-ej.

Ze Święta Zwycięstwa w Białymstoku

Z okazji obchodzonego, przez rząd i społeczeństwo radzieckie uroczystego obchodu zwycięstwa Armii Czerwonej nad bestją hitlerowską dnia 24 VI br. staraniem Towarzystwa Przyjaciół żołnierza, Czerwonego Krzyża, Młodzieży Szkolnej i przedstawicieli społeczeństwa białostockiego odbyło się uroczyste wręczenie do paczek dla oficerów i żołnierzy Armii Czerwonej i Wojska Polskiego przebywającym na kuracji w szpitalu przy ul. Mickiewicza.

Na program złożyło się przemówienie przewodniczącego Okręgowej Rady Związków Zawodowych ob. Kubiaka i produkcje artystyczne młodzieży szkolnej.

Ob. Kubiak poruszył sprawę

terenów wsi podczas robót letnich w polu.

Wśród intensywnej pracy przy odbudowie naszego życia gospodarczego robotnik w mieście i chłop na wsi musi mieć pewność, że jego dzieciom zapewniono należytą opiekę. Matki w czasie pracy muszą być wolne od troski o dziecko.

Przystąpimy do natychmiastowego organizowania sieci przedszkoli we wsiach i miastach naszego województwa. Poza tym urządza się w Białymstoku Ogród Jordanowski. Buduje się w nim pawilon, robi piaskownicę, zjeżdżalnię, przepłotnię, boisko ziemne i trawiast.

Zarząd Miejski dał na ten cel zaliczkę w sumie 20 tysięcy złotych, ale jest to kwota niewystarczająca do wykonania wszelkich robót, do całkowitego urządzenia ogrodu.

I tutaj apel do starszego społeczeństwa i młodzieży: poświęćmy choć jeden dzień dla dobra naszych dzieci, pomóżmy w wykonaniu prac związanych z urządzeniem Ogrodu.

Lato jest w pełni. Nasze dzieci zmęczone straszakami przeżyciami wojny muszą odpocząć. Należy wyteżyc wszystkie siły, aby zapewnić im odpoczynek, rozrywkę, zabawę na świeżym powietrzu, wśród słońca i zieleni.

W tej chwili brak jeszcze dostatecznej ilości wychowawców. Starsza młodzież gimnazjalna odda nieodwołalne zasługi, zgłaszając się na dzień lub nawet na pół dnia do prowadzenia zajęć z dziećmi.

Jeden lub pół dnia bezpłatnej pracy! A ileż pożytku i radości!

Szczupły personel wychowawczy nie jest w stanie objąć wszystkich dzieci. Potrzebni są pomocnicy do prowadzenia gier, zabaw, wycieczek.

Wspólnymi siłami musimy zlikwidować groźne skutki wojny, które odbyły się szczególnie na najmłodszym pokoleniu. Nasze dzieci, puszczone podczas lat okupacji samopas, muszą znowu znaleźć się pod troskliwą opieką wychowawców i starszych kolegów, którzy dadzą im przeżyć pełnię radości w atmosferze przyjaźni, zorganizowanej pracy i zabawy.

Wszystkim interesującym się sprawą Ogrodu Jordanowskiego i przedszkoli udzieli informacji Okręgowa Instruktorka Przedszkoli w Kuratorium Okręgu Szkolnego Białostockiego, ulica Starobojarska 21, codziennie w godzinach od 1-ej do 5-z.

Nie pieniądz lecz produkcja podstawą dobrobytu

(Dokończenie ze str. 1-szej)

Gdy umiarkowana zostanie komunikacja i zadyktują wszystkie kominy fabryczne, żywność zacznie płynąć ze wsi do miast, a wyroby przemysłowe z miast na wsi. Dostawa na rynku zwiększy się, ceny będą spadać.

Zilustrujmy to konkretnym przykładem. Kupująca wydaje na targ po pięć i jaja, biorąc ze sobą 250 zł. Obecnie przetrzymywanie przynosi na głowę jedną szpulkę nici i 10 jaj. Kupująca płaćwa nici za 100 — zł., a jaja po 15 — zł. Gdy produkcja i komunikacja będą normalne — przetrzymywanie przyniesie 20 szpułek nici i 150 jaj, a ceny spadną np. do 5 — zł. za szpulkę i 1 — zł. za jajko. Dopiero wówczas może się zwiększyć nie tylko wskutek uruchomienia produkcji, lecz również z tego względu, że skoro właściciele towarów spodziewają spadku cen, zaczęta pozabawiać się zasobów, co także wpłynie na dalszą zniżkę.

Widzimy więc, że reforma walutowa jest istotnie deflacyjna, tylko że jej skutki w zakresie obniżki cen, mogą nastąpić dopiero po przezwyciężeniu wymienionych trudności.

Przyspieszenie tego momentu zależy od tego jak szybko, sprężysto, umiarkowanie i uczciwie przystąpimy do uruchomienia przedsiębiorstw i w jakim stopniu zwiększymy wydajność naszej pracy. Im bowiem więcej pracujemy, tym więcej produkujemy towarów i tym szybciej spadną ceny.

Dr. Łapa

znaczenia święta zwycięstwa dla Polski. Naród polski nigdy nie zapomni ile zawdzięcza bohaterkiej Armii Czerwonej i całemu społeczeństwu radzieckiemu. Naród polski dołoży sił by zawarty układ o przyjaźni polsko-radzieckiej nie był tylko formalnością, ale scementował oba państwa wzajemną przyjaźnią, szacunkiem i współpracą we wszystkich dziedzinach życia politycznego, gospodarczego i kulturalnego. Zarówno przemówienie jak i produkcje artystyczne przyjęte były rzesistami oklaskami. Po wręczeniu podarków, sztab szpitala podejmował gości. Przyjęciu towarzyszył nastrój całkowitego zrozumienia i serdeczności.

Z wystawy obrazów

(Dokończenie)

Jan Włodarczyk dał jeden tylko szkic portretowy (33) rozkomponowując go dekoracyjnie na całą płaszczyznę obrazu.

Robert Hrazat w swym jednym „Peizażu” (69) scala w jedną fantazyjną całość niebo, drzewa, lady i wody z żaluzjami. Operuje czystą barwą i kompozycją.

Włodzisław Wasilewicz wystawił trzy obrazy olejne: „Sudria” (48), tworzy z elementów teatralnych — dekoracyjnych. Paleta jego obrazów się w barwach czystych choć zbyt prymitywnych.

Jan Hawnykiewicz w dziełach swych obrazach dał przede wszystkim przeświadczenie swego gustu. Artystyka przejawia się w graficznych „Wzrostku o zabarwieniu lekkozielonym” (41) i „Ciekawym wizerunku” (42) i „Ciekawym wizerunku” (43). Z akwareli są interesujące: „Jakiś młok” (44), „Widok węgierski, Kolumna w Esterházy” (45), „Dolina pod Budapesztem” (46). Jako dekorator teatralny gustuje w temporach i ich jednolitości. Barwy oddają żywo, bezpośrednio, choć nie są one. Pod względem kompozycji artysta jest wszędzie mądry.

Stanisław Stojarczyk, autor dekoracji malarskiej dekoracji wnętrza kościoła starego w Białymstoku. Oprócz kompozycji z aktem i dwóch portretów dziewczęcych w pastelach wystawił dwa szkice kompozycyjne: „1914 i 1939” w akwareli oraz projekt do malarstwa ściennego. Swoje portrety — „Julia Sawickiej” (24) i „Hela S.” (25) ożywia wyrazem uśmiechu i pogoń. W „Akcie” (23) komponuje kształt dziewczęcy soczysto podtraktowaną oprawę z młotem natury. W portretach a zwłaszcza w „Akcie” harmonizację kolorów przeprowadza miękko doszukując się w materiałach przedstawianych własnej ich faktury.

Rytm szkiców kompozycyjnych do malarstwa ściennego jest urozmaicony, tryptykowy. W skali naturalnej, zważywszy przejrzystość kompozycji, widzieliśmy się napewno dobrze ze znanymi byłymi ozdoba jej płaszczyzny.

Placyda Bukowska-Siedlecka w swych jedenastu pastelach i dwóch akwarelach wystawiła dorobek z czasów wojennych. Jej technika fakturowa, pastelowa ma wdzięk powiewności, przewrotności i lekkości. Wszystkie jej dzieła oznaczają się interesującą i oryginalną kompozycją, figuracją, nastrojone bądź na tonację gorącą, bądź na zimną. Kolorystykę artystka przeprowadza z wielkim smakiem wychodząc z najdrobniejszych założeń barwnych kondensuje ją i bogate urozmaica. Są to dzieła, w których artystka wydobyla maksimum nastroju artystycznego i efektu malarskiego. Motywy figuralne, związane w sceny baśniowej są organicznie wtłopiane w teoretyczne zjawiska atmosferyczne i pejzażowe. Przemawia do artysty i świata zwierzęcy. Tam rozciąga swój ogon andyk, owidzie czarna koza objada kajak, tam czarnej kot wykabłcza się a biały łakomie łapie, owidzie uciekają w popłochu gąski przed koniami, krowami i owcami. Każde z jej dzieł — to bajka, opowieść, a nie ku radości Muz, córki Zeusa i miłej Mnemyny. Ponadto, wystawionymi dziełami artystki unosi się przede wszystkim powiew poezji i muzyki.

Zofia Maron-Kuźmich w rozmaitych technikach graficznych (litografii, akwaforty, linorytu, mecotinty) z dużym gustem rysunkowym i planowym, zaprezentowała swoją sztukę.

Stanisław Horno-Popławski, rzeźbiarz wystawił w brzoźnie mocno ukształtowaną głowę k. bicia (32) a w odlewie gipsowym „Tora” (31). Ponadto dał szkice-projekty w odlewach gipsowych dwóch ciekawych ołtarzy „Pracek”. Wszystkie dzieła są zwarte w brzoźnie a w pomysłach rzeźbiarskich są oryginalne i interesujące.

Oto plan ciekawej wystawy. Uważny czytelnik pewnie zauważył, że nie zorientowaliśmy zwrotami — piękno, dzieło piękne, motyw piękny i t. p. W krytyce pedagogicznej, która dzieła sztuki rozpatruje z punktu widzenia twórczości, weszły na ich miejsce zwroty racjonalniejsze: dzieło ciekawe, interesujące, mocne, subtelnie przeprowadzone, gustownie i t. p. Z tego też punktu

Sprawozdanie

o działalności Wydziału Gospodarczego Zarządu Miasta Białegostoku

W związku z zakończeniem roku budżetowego 1944-45. Zarząd Miejski sporządza bilans i koniecznym było ustalić wartość majątku miejskiego w g. stanu na 1. IV. 1945 r.

Ponieważ wszystkie akta zostały wywiezione lub spalane przez Niemców, Wydział Gospodarczy sprawdził na miejscu pozostałe zabudowania i place i dokonał oszacowania majątku nieruchomego i ruchomego, oraz określił i oszacował straty poczynione przez działania wojenne. Majątek nieruchomy wraz z placami oszacowany w sumie 13.468.565 złotych 1939 roku.

Majątek nieruchomy zniszczony przez działania wojenne oszacowany na sumę 8.123.518 złotych 1939 r.

Majątek ruchomy znajdujący się w urzędach i agendach na dzień 1. IV. 45 r. oszacowany na sumę 8.123.518 złotych 1939 r.

Majątek ruchomy znajdujący się w urzędach i agendach na dzień 1. IV. 45 r. oszacowany na sumę 6.044.841 złotych w/g wartości teraźniejszej, zaś majątek ruchomy wywieziony lub zniszczony przez Niemców wynosi 701.859 zł. 1939 r.

Jednocześnie sporządzono wykaz pozostałych budynków i ich wartość, celem ubezpieczenia od ognia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych.

Place miejskie nadające się na uprawę pod zasiewy wydzierżawiono poszczególnym obywatelom, jak również nadające się na sianokosy i pastwiska.

Z braku pastwisk w mieście posiadaczom krów wydano zezwolenia

widzenia nie wynosiliśmy żadnego z naszych miłych artystów (artystek) specjalnie po niebiosy, staraliśmy się tylko wskazać na jego gust artystyczny, czasami na wartość twórczą poszczególnych dzieł. Nie bawiliśmy się też wobec dzieł wystawionych u korektora i nie wykazywaliśmy tych lub innych mankamentów w tych lub innych dziełach. Każdy artysta twórca „z biegiem czasu” każde ze swych dzieł potrafi sam skorygować. Widz zaś przeciętny powinien zawsze w dziełach wystawionych szukać raczej wartości artystycznych a nie braków (często kroć urojonych w głowie krytyka).

Dr. P. S.

na pasanie krów w lesie „Zwierzyniec” za opłatą sezonową.

W związku z doprowadzeniem do miasta zwierząt domowych celem sprzedaży do chowu i na ubój, zaszła konieczność przydzielenia specjalnego placu na urządzenie targowicy. Komisyjnie został wybrany plac o powierzchni około 3000 m. przy ul. Wołodyjowskiego, obok hali na Rybnym Rynku, stanowiący własność prywatną.

W halach miejskich w ostatnich czasach zauważono zastój w handlu, przeważnie galanterią, którą w znacznej ilości dostarczano z Zachodu i sprzedawano na Rynkach.

Zarząd Ogrodów miejskich posiada ciepłarnię i inspekta i orne grunta, w których hodują kwiatowe i warzywne flance i warzywa dla potrzeb szpitali, ochron i stołówek i na sprzedaż.

Zarząd Ogrodów rozciąga opiekę nad plantami i lasem parkiem Zwierzyniec, gdzie ludność miejska może wolno chwile spędzić na wolnym powietrzu.

Zauważono jednak, że ludność miejska niedocenia wartości plant i urządziła różne szkody, jak to: zrywa kwiaty, łamie krzewy, ścina drzewka dekoracyjne, depta trawniki i inne.

Zarząd Ogrodów zwracał się do ludności przez wywieszenie ogłoszeń o nie wyrządzanie szkód, lecz bezskutecznie, i było by wskazanym podać przez Radio, aby ludność wzięła pod swoją opiekę rośliny na plantach i zaniechała urządzania szkód.

Las-park Zwierzyniec o 109 ha został w 1944 wycięty przez okupantów.

Straż Pożarna w obecnej chwili posiada tylko jedną maszynę ciężarową, na której umieszczona jest autopompa. W m. c. u. maju Straż wyjeżdżała 3 razy na gaszenie pożaru.

Przed wojną i za niemieckiej okupacji Straż posiadała znaczną ilość samochodów pożarniczych, które nie tylko wyjeżdżały na pożary, lecz i samochodami cysterny polewały w okresie letnim ulice miasta. Samochody pożarnicze Niemcy wywieźli i według nieoficjalnych wiadomości samochody zostawiono w Łomży, Ostrowiu-Mazowieckim i Zambrowie.

Lekarz-dentysta i muzyk-artysta

Całkowita kapitulacja Niemiec i zajęcie ich terytorium przez Armię Czerwoną i Wojska Sojusznicze zaniechała nas z nową nieznana nam dotąd siłką obywateli niemieckiego jako takiego. Przychodzi głodny, bity i obłąkany. Mówi że „Hitler kapitul” że on zawsze był demokratą. Że jest niemożliwością by być łaszysztą. On — nauczyciel, lekarz, artysta.

Wtedy przebiega staję to co utrwalisz się na zawsze na różgowie, okno, co wryło się w zwoje mózgu, co było przedzieżą niedawno. W mieście dał strasliwej okupacji, gdy bywalismy na czynnym świadkami wyrażanym zbrodni niemieckich, powtarzaliśmy sobie bezkrytycznie że nie wolno nam uchylać się od każdorazowego obserwowania tych zjawisk. Ze musimy patrzeć albo zapominać, zapominać na jutro, a przyszłość, zapominać na zawsze.

W miasteczkach R. w którym rozstrzelano publicznie jednego dnia 3 tysiące 600 osób, był Kriegs-laza-

rett 6012

Do wykonania egzekucji zgłosili się wszyscy prawie niemcy. Nie było różnicy między katem zawodowym z głębokiego zaplecza a żołnierzem frontowym albo cywilem przystającym dla handlu na Wschód. Nikt nie zmuszał lekarzy pracujących w szpitalu do brania udziału w egzekucjach. Przychodzili sami. W nadziei, że zdołają sobie pierścienek, zegarek albo złotą pięciorebrowkę.

Ludwik Dembarter, lekarz-dentysta z Monachium uzbierał sobie przeszło sto takich pięciorebrowek i niezliczoną ilość biżuterii. Chował to wszystko w specjalnie w tym celu uszytym haftowanym woreczku.

Oprócz złota lekarz Dembarter lubił kobiety. Specjalizował się w egzekucjach kobiet.

Gwałcił każdą w pobliżu wykopanej jamy, kiedy miała obłądny strach śmierci w oczach, albo już trupa w chwili bezpośrednio po rozstrzelaniu.

Georg Zellner przyjaciel Ludwika Dembarta, pochodził również z Monachium. Skończył konserwatorium. Wraz ze swoją słynną orkiestrą obchodził świat. Był na gościnnych występach w Paryżu, Londynie, New Yorku. Miał cały album wycinków z gazet, recenzji o jego wspaniałej grze.

Ten znowu lubił dzieci.

W grudniu 1941 roku na rynku w miasteczku stanęła szubienica. Spędzono wszystkich na niezwykle widowisko.

Wieszano 17-letniego chłopca z Kołę. Za to że niewierzył w zwycięstwo Niemiec, że kochał swoją ojczyznę i mówił o tem. Kola umierał bez strachu. Spojrzał po raz ostatni wokół siebie, pokłonił się osłupiałej ze zgrozy publiczności i zawisnął na szubienicy.

Wieszano go Georg Zellner, słynny w kraju i za granicą muzyk. Jestem Niemcem mówił i wypełniał rozkaz mego Wolza. Robię to dla Wielkiej Germanii. A że nadarzy się okazja wzbogacenia się, zawdzięczam to Führerowi. I tym bardziej poczuwam się do wdzięczności.

— Cała kompania w której slu-

zę pochodzi z Bawarii. Przysłowio wa jest siła bawarczyków. Otóż u nas był pewnego rodzaju konkurs — kto lepiej i szybciej zabije dziecko.

Zellner miał swój wyprobowany sposób. Naciskał palcem ciemną i zabijał momentalnie. Bł bezkonkurencyjny. Do opisu tych dwóch postaci nie trzeba komentarzy. Trzeba tylko przyłożyć stempel „Made in Germany”, utrwalic w pamięci na zawsze.

W tej chwili kiedy to piszę maszeruje może Dembarter lub Zellner wraz z długą kolumną jeńców. Albo tłumaczy angielskiemu czy sowieckiemu wartownikowi że on — nigdy ze on — skąd, że on tak ładnie gra, że zawsze był demokratą. Może wartownikiem tym jest brat powieszzonego Koli, albo ojciec zabitego naciskaniem palca niemowlęcia albo narzeczony zgwałconej przed lub po śmierci dziewczyny.

Zapamiętajcie to sobie dobrze. Znajdziecie i dentystę i muzyka. I dziesiątki, setki tysięcy takich lekarzy i takich artystów. Zabijcie, jak zabija się wściekłe psy. Aby nie chodzili po świecie i nie hanbili słowa — lekarz i słowa — artysta.

- S. D.

Kurs przysposobienia budowlanego

Kuratorium Okręgu Szkolnego białostockiego organizuje jednoroczne kursy przysposobienia budowlanego.

Na kurs przyjmowani będą kandydaci w wieku lat 17 wzwyż, którzy ukończyli co najmniej 5 oddziałów szkoły powszechnej.

Pierwszeństwo mieć będą kandydaci posiadający praktykę w jednym z rzemiosł budowlanych jak np. w malarstwie, ciesielstwie, stolarstwie, blacharstwie i t. d.

Sluchacze zostaną umieszczeni w bursach w ilości 200 osób i będą otrzymywali zaprowiantowanie na koszt Państwa. Kandydaci mieszkający nie mieszkający w bursach otrzymają jako ekwiwalent suchy prowiant. Ocyfrowane są starania, aby sluchacze pozostali w bursach pod opieką wydelegowanych oficerów wychowawców, oraz aby kandydaci obowiązani do służby wojskowej otrzymywali odroczenie powołania do czasu ukończenia kursu i obowiązkowej trzyletniej pracy przy odbudowie.

Nauka na kursach będzie bezplatna. Kurs będzie zakończony egzaminem. Kandydaci po przyjęciu na kurs złożą deklarację zobowiązującą ich po ukończeniu kursu do odbycia trzyletniej praktyki na budowie. Uprawnienia i ulgi kandydatów zostaną ujęte osobnym rozporządzeniem.

Ministerstwo poczyni starania aby umożliwić absolwentom kursu wstąpienie po ukończeniu 3-letniej praktyki do liceów budowlanych.

Z Białostockiej Elektrowni

Białostocka Elektrownia po całkowitym zniszczeniu przez okupanta, w bardzo krótkim czasie po wkroczeniu wojsk Czerwonej Armii do Białegostoku przystąpiła do pracy. Odniesienie byłych oraz nowych pracowników przy usuwaniu gruzów, było naprawdę godną podziękowania. Tak ważną placówkę przemysłową organizowano dosłownie z niczego. Turbina, stojąca 25 lat bezczynnie, nawet przez okupanta uznana za bezużyteczny gruz, została oremontowana i dziś daje 450 kw na godzinę. Ostatnio zakupiono dużą turbinę w Zambociu, zmniejszono i obieganie oznaczyła urudzeniem, dałaby 500 kw na godzinę, niestety transport węgla nie stoi na wysokości. Elektrownia otrzymuje 50% potrzebnej ilości. Warunki w jakich znajdują się pracownicy też nie są zły. Rozwój

Tarafa płaconą za pracę nie pokrywa kosztów robocizny, co w skutkach daje niskie płace robotników, brak potrzebnych narzędzi przyczynia się do niskiej wydajności pracy.

Dyrekcja wraz z Radą Zakładową pracuje w zupełnym zrozumieniu potrzeb, a także i niedociągnięć swej awersztatu pracy, dlatego wierzymy, że już wkrótce i te ostatnie trudności zostaną pokonane, i nie nastanie na przeszkodzie dalszemu dynamicznemu rozwojowi, tej tak ważnej w życiu naszego miasta placówki.

Nauka na kursie odbywać się będzie w grupach, liczących 45-50 uczestników, z tym, że na zajęcia praktyczne grupa ta dzielić się będzie na sekcje po 15-18 uczestników, pracujących pod kierunkiem I-go instruktora. Zajęcia odbywać się będą w ciągu 46-ciu tygodni w roku i sluchacze otrzymywać będą naukę teoretyczną i praktyczną wg opracowanego programu.

Zapisy kandydatów i przyjmowanie podań z załączeniem dowodów wykształcenia, metryki urodzenia odbywa się w Dyrekcji. Liceum Budowlanego — ul. Sosnowa Nr. 64.

Termin rozpoczęcia zajęć będzie podany dodatkowo.

Kierownictwo kursów

Spółdzielnia Powiatowa Kulturalno-Oświatowa Z.N.P. w Bielsku Podl. wzorem dla innych

Staraniem nauczycielstwa powiatu bielskiego została zorganizowana Spółdzielnia Powiat. Kulturalno-Oświatowa Z.N.P. w Bielsku Podl. W przyszłości celem Spółdzielni będzie kierowanie życiem kulturalnym w powiecie, zaopatrywanie szkoły w pomoce naukowe oraz materiały piśmienne. W dobie obecnej istnieje Spółdzielnia przedewszystkim w pierwszym rzędzie wytoczyła walkę ze spekulacją, przyczyniając się do obniżenia cen na wolnym rynku na najważniejsze artykuły spożywcze (cebulę, soli do 50%).

Ponieważ Spółdzielnia ta ma w pierwszym rzędzie na uwadze dobro nauczyciela, wyłoniono sekcję Kasy Samopomocy, na której kapitały składają się wszystkie dochody ze sklepu spółdzielni, imprez, dobrowolnych składek i darowizn. Jak widać Spółdzielnia ta jest instytucją humanitarno-charytatywną.

Rozwój swojej Spółdzielni zawdzięcza w dużej mierze poparciu starosty ob. R. Wozniaka i wicestarosty ob. Zaleskiego.

Kurs instruktorski wiejskiego budownictwa

Przez Izbę Rolniczą w Białymstoku został zorganizowany kurs instruktorski budownictwa wiejskiego. Kurs ten ma na celu zaznajomienie dużej ilości instruktorów rolnych, techników, majstrów wiejskich i bezpośrednio zainteresowanych w odbudowie z zastosowaniem w budownictwie wiejskim materiałów zastępczych. Instruktorzy, których ten kurs przeszkoli, będą użyci szkoleń na terenach najbardziej zniszczonych do przeprowadzenia lotnych kursów i pogadań propagandowych o budownictwie tego rodzaju.

Program kursu zapozna słuchaczy z produkcją tanich elementów budowlanych z materiałów zastępczych (gliny, torfu, chrustu itp.) i ze sposobami budowy poszczególnych części budowli (z zastosowaniem materiałów zastępczych i ich łączeniem). Kurs obejmuje również sprawy zakładania spółdzielczych cegielni, dachówek i betoniarni na wsi jak również wykłady o higienie osiedla, zagrody i chaty wiejskiej.

Kurs prowadzony jest przez ob. M. Łukaszewicza wg jego poradnika budowlanego: „Budujmy ogniotrwałą wieś”. Poradnik ten w formie skryptu otrzymują wszyscy uczestnicy kursu. Wykłady są ilustrowane odpowiednimi tablicami poglądowymi, a oprócz tego do po-

radnika będą załączone fotografie przeszło 80 typów budowli i elementów budownictwa z materiałów zastępczych. Tablice poglądowe zostały zakupione przez Ministerstwo Odbudowy i mają być rozpowszechnione w całym kraju.

Poza wykładami sluchacze kursu będą prowadzić praktyczne zajęcia i wykonają sami budowę typowych ścian i dachów oszczędnościowych z cegły, pustaków, płyt ocieplających itp.

Kurs trwać będzie około trzech tygodni.

Wykłady odbywają się w gmachu przy ul. Mickiewicza 2.

Kursanci są zakwaterowani z całodziennym utrzymaniem przez Izbę Rolniczą.

Komunikat

W związku z rozszerzeniem agendy opieki społecznej na terenie województwa, Wydział Opieki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego na podstawie zarządzenia Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, zarządza rejestrację wszystkich pracowników tego rodzaju.

W terminie do dnia 10 lipca r.b. winno zgłosić się w pociągu Nr. 78 Urzędu Wojewódzkiego następujące kategorie osób:

1) wszyscy pracownicy państwowi i samorządowi resortu opieki społecznej.

wszystkie osoby posiadające fachowe wykształcenie z zakresu Opieki Społecznej (biurowiści Zakładów Opieki Społecznej, kwalifikowani wychowawcy zakładów opiekuńczych i t.p.).

Ogłoszenie

Tymczasowy Zarząd Państwowy Oddział Wojewódzki w Białymstoku przyjmuje do służby państwowej w swoim resortie urzędników na stanowiska kierownicze i pomocnicze.

W szczególności potrzebni są: a) prawnicy, b) buchalterzy (sta pierwszorzędna na kierownicze stanowiska), c) dobre maszynistki, d) urzędnicy wykwalifikowani, e) kancelaryjne siły pomocnicze.

Tymczasowy Zarząd Państwowy Oddział Wojewódzki w Białymstoku przyjmuje kandydatury na administracyjnych i inspektorskich rejonowych, którym powierzone zostanie administrowanie poszczególnymi rejonowymi nieruchomości na terenie poszczególnych miast powiatu Województwa Białostockiego.

Podanie wraz z życiorysem i reflektandami mogą składać osobiste (z poza Białegostoku ewentualnie można przesyłać pocztą) do Wydziału Ogólnego Tymczasowego Zarządu Państwowego w Białymstoku w dniach i godzinach urzędowania ul. Mickiewicza 3, godz. Nr. 20.

Restauracja „Zgoda”

Warszawska Nr. 23 podaje do wiadomości, że wydała obiad 23 chł. dan. w cenie 60 zł. Od godziny 16 do 21. Podziennie Five O'clock. Wejście — 20 zł. na danię — 20 zł.

Wobec ograniczonej ilości miejsc proponujemy wcześniejsze nabywanie biletów.

Zgubiono

księżeczkę wojstowa wydaną przez R.K.H. Białystok na imię Henryka Kowalskiego 1920 r. zam. w Białymstoku przy ul. Kowalewskiego Nr. 21.

Zgubiono

na stacji kolejowej w Łodzi na nazwisko Reginy Motajewskiej dokumenty: 1) Orzeczenie woj. Nr. 2070, 2) Metryka ślubna, 3) Metryka ślubna, 4) Metryka ślubna, 5) Metryka ślubna, 6) Metryka ślubna, 7) Metryka ślubna, 8) Metryka ślubna, 9) Metryka ślubna, 10) Metryka ślubna, 11) Metryka ślubna, 12) Metryka ślubna, 13) Metryka ślubna, 14) Metryka ślubna, 15) Metryka ślubna, 16) Metryka ślubna, 17) Metryka ślubna, 18) Metryka ślubna, 19) Metryka ślubna, 20) Metryka ślubna, 21) Metryka ślubna, 22) Metryka ślubna, 23) Metryka ślubna, 24) Metryka ślubna, 25) Metryka ślubna, 26) Metryka ślubna, 27) Metryka ślubna, 28) Metryka ślubna, 29) Metryka ślubna, 30) Metryka ślubna, 31) Metryka ślubna, 32) Metryka ślubna, 33) Metryka ślubna, 34) Metryka ślubna, 35) Metryka ślubna, 36) Metryka ślubna, 37) Metryka ślubna, 38) Metryka ślubna, 39) Metryka ślubna, 40) Metryka ślubna, 41) Metryka ślubna, 42) Metryka ślubna, 43) Metryka ślubna, 44) Metryka ślubna, 45) Metryka ślubna, 46) Metryka ślubna, 47) Metryka ślubna, 48) Metryka ślubna, 49) Metryka ślubna, 50) Metryka ślubna, 51) Metryka ślubna, 52) Metryka ślubna, 53) Metryka ślubna, 54) Metryka ślubna, 55) Metryka ślubna, 56) Metryka ślubna, 57) Metryka ślubna, 58) Metryka ślubna, 59) Metryka ślubna, 60) Metryka ślubna, 61) Metryka ślubna, 62) Metryka ślubna, 63) Metryka ślubna, 64) Metryka ślubna, 65) Metryka ślubna, 66) Metryka ślubna, 67) Metryka ślubna, 68) Metryka ślubna, 69) Metryka ślubna, 70) Metryka ślubna, 71) Metryka ślubna, 72) Metryka ślubna, 73) Metryka ślubna, 74) Metryka ślubna, 75) Metryka ślubna, 76) Metryka ślubna, 77) Metryka ślubna, 78) Metryka ślubna, 79) Metryka ślubna, 80) Metryka ślubna, 81) Metryka ślubna, 82) Metryka ślubna, 83) Metryka ślubna, 84) Metryka ślubna, 85) Metryka ślubna, 86) Metryka ślubna, 87) Metryka ślubna, 88) Metryka ślubna, 89) Metryka ślubna, 90) Metryka ślubna, 91) Metryka ślubna, 92) Metryka ślubna, 93) Metryka ślubna, 94) Metryka ślubna, 95) Metryka ślubna, 96) Metryka ślubna, 97) Metryka ślubna, 98) Metryka ślubna, 99) Metryka ślubna, 100) Metryka ślubna, 101) Metryka ślubna, 102) Metryka ślubna, 103) Metryka ślubna, 104) Metryka ślubna, 105) Metryka ślubna, 106) Metryka ślubna, 107) Metryka ślubna, 108) Metryka ślubna, 109) Metryka ślubna, 110) Metryka ślubna, 111) Metryka ślubna, 112) Metryka ślubna, 113) Metryka ślubna, 114) Metryka ślubna, 115) Metryka ślubna, 116) Metryka ślubna, 117) Metryka ślubna, 118) Metryka ślubna, 119) Metryka ślubna, 120) Metryka ślubna, 121) Metryka ślubna, 122) Metryka ślubna, 123) Metryka ślubna, 124) Metryka ślubna, 125) Metryka ślubna, 126) Metryka ślubna, 127) Metryka ślubna, 128) Metryka ślubna, 129) Metryka ślubna, 130) Metryka ślubna, 131) Metryka ślubna, 132) Metryka ślubna, 133) Metryka ślubna, 134) Metryka ślubna, 135) Metryka ślubna, 136) Metryka ślubna, 137) Metryka ślubna, 138) Metryka ślubna, 139) Metryka ślubna, 140) Metryka ślubna, 141) Metryka ślubna, 142) Metryka ślubna, 143) Metryka ślubna, 144) Metryka ślubna, 145) Metryka ślubna, 146) Metryka ślubna, 147) Metryka ślubna, 148) Metryka ślubna, 149) Metryka ślubna, 150) Metryka ślubna, 151) Metryka ślubna, 152) Metryka ślubna, 153) Metryka ślubna, 154) Metryka ślubna, 155) Metryka ślubna, 156) Metryka ślubna, 157) Metryka ślubna, 158) Metryka ślubna, 159) Metryka ślubna, 160) Metryka ślubna, 161) Metryka ślubna, 162) Metryka ślubna, 163) Metryka ślubna, 164) Metryka ślubna, 165) Metryka ślubna, 166) Metryka ślubna, 167) Metryka ślubna, 168) Metryka ślubna, 169) Metryka ślubna, 170) Metryka ślubna, 171) Metryka ślubna, 172) Metryka ślubna, 173) Metryka ślubna, 174) Metryka ślubna, 175) Metryka ślubna, 176) Metryka ślubna, 177) Metryka ślubna, 178) Metryka ślubna, 179) Metryka ślubna, 180) Metryka ślubna, 181) Metryka ślubna, 182) Metryka ślubna, 183) Metryka ślubna, 184) Metryka ślubna, 185) Metryka ślubna, 186) Metryka ślubna, 187) Metryka ślubna, 188) Metryka ślubna, 189) Metryka ślubna, 190) Metryka ślubna, 191) Metryka ślubna, 192) Metryka ślubna, 193) Metryka ślubna, 194) Metryka ślubna, 195) Metryka ślubna, 196) Metryka ślubna, 197) Metryka ślubna, 198) Metryka ślubna, 199) Metryka ślubna, 200) Metryka ślubna, 201) Metryka ślubna, 202) Metryka ślubna, 203) Metryka ślubna, 204) Metryka ślubna, 205) Metryka ślubna, 206) Metryka ślubna, 207) Metryka ślubna, 208) Metryka ślubna, 209) Metryka ślubna, 210) Metryka ślubna, 211) Metryka ślubna, 212) Metryka ślubna, 213) Metryka ślubna, 214) Metryka ślubna, 215) Metryka ślubna, 216) Metryka ślubna, 217) Metryka ślubna, 218) Metryka ślubna, 219) Metryka ślubna, 220) Metryka ślubna, 221) Metryka ślubna, 222) Metryka ślubna, 223) Metryka ślubna, 224) Metryka ślubna, 225) Metryka ślubna, 226) Metryka ślubna, 227) Metryka ślubna, 228) Metryka ślubna, 229) Metryka ślubna, 230) Metryka ślubna, 231) Metryka ślubna, 232) Metryka ślubna, 233) Metryka ślubna, 234) Metryka ślubna, 235) Metryka ślubna, 236) Metryka ślubna, 237) Metryka ślubna, 238) Metryka ślubna, 239) Metryka ślubna, 240) Metryka ślubna, 241) Metryka ślubna, 242) Metryka ślubna, 243) Metryka ślubna, 244) Metryka ślubna, 245) Metryka ślubna, 246) Metryka ślubna, 247) Metryka ślubna, 248) Metryka ślubna, 249) Metryka ślubna, 250) Metryka ślubna, 251) Metryka ślubna, 252) Metryka ślubna, 253) Metryka ślubna, 254) Metryka ślubna, 255) Metryka ślubna, 256) Metryka ślubna, 257) Metryka ślubna, 258) Metryka ślubna, 259) Metryka ślubna, 260) Metryka ślubna, 261) Metryka ślubna, 262) Metryka ślubna, 263) Metryka ślubna, 264) Metryka ślubna, 265) Metryka ślubna, 266) Metryka ślubna, 267) Metryka ślubna, 268) Metryka ślubna, 269) Metryka ślubna, 270) Metryka ślubna, 271) Metryka ślubna, 272) Metryka ślubna, 273) Metryka ślubna, 274) Metryka ślubna, 275) Metryka ślubna, 276) Metryka ślubna, 277) Metryka ślubna, 278) Metryka ślubna, 279) Metryka ślubna, 280) Metryka ślubna, 281) Metryka ślubna, 282) Metryka ślubna, 283) Metryka ślubna, 284) Metryka ślubna, 285) Metryka ślubna, 286) Metryka ślubna, 287) Metryka ślubna, 288) Metryka ślubna, 289) Metryka ślubna, 290) Metryka ślubna, 291) Metryka ślubna, 292) Metryka ślubna, 293) Metryka ślubna, 294) Metryka ślubna, 295) Metryka ślubna, 296) Metryka ślubna, 297) Metryka ślubna, 298) Metryka ślubna, 299) Metryka ślubna, 300) Metryka ślubna, 301) Metryka ślubna, 302) Metryka ślubna, 303) Metryka ślubna, 304) Metryka ślubna, 305) Metryka ślubna, 306) Metryka ślubna, 307) Metryka ślubna, 308) Metryka ślubna, 309) Metryka ślubna, 310) Metryka ślubna, 311) Metryka ślubna, 312) Metryka ślubna, 313) Metryka ślubna, 314) Metryka ślubna, 315) Metryka ślubna, 316) Metryka ślubna, 317) Metryka ślubna, 318) Metryka ślubna, 319) Metryka ślubna, 320) Metryka ślubna, 321) Metryka ślubna, 322) Metryka ślubna, 323) Metryka ślubna, 324) Metryka ślubna, 325) Metryka ślubna, 326) Metryka ślubna, 327) Metryka ślubna, 328) Metryka ślubna, 329) Metryka ślubna, 330) Metryka ślubna, 331) Metryka ślubna, 332) Metryka ślubna, 333) Metryka ślubna, 334) Metryka ślubna, 335) Metryka ślubna, 336) Metryka ślubna, 337) Metryka ślubna, 338) Metryka ślubna, 339) Metryka ślubna, 340) Metryka ślubna, 341) Metryka ślubna, 342) Metryka ślubna, 343) Metryka ślubna, 344) Metryka ślubna, 345) Metryka ślubna, 346) Metryka ślubna, 347) Metryka ślubna, 348) Metryka ślubna, 349) Metryka ślubna, 350) Metryka ślubna, 351) Metryka ślubna, 352) Metryka ślubna, 353) Metryka ślubna, 354) Metryka ślubna, 355) Metryka ślubna, 356) Metryka ślubna, 357) Metryka ślubna, 358) Metryka ślubna, 359) Metryka ślubna, 360) Metryka ślubna, 361) Metryka ślubna, 362) Metryka ślubna, 363) Metryka ślubna, 364) Metryka ślubna, 365) Metryka ślubna, 366) Metryka ślubna, 367) Metryka ślubna, 368) Metryka ślubna, 369) Metryka ślubna, 370) Metryka ślubna, 371) Metryka ślubna, 372) Metryka ślubna, 373) Metryka ślubna, 374) Metryka ślubna, 375) Metryka ślubna, 376) Metryka ślubna, 377) Metryka ślubna, 378) Metryka ślubna, 379) Metryka ślubna, 380) Metryka ślubna, 381) Metryka ślubna, 382) Metryka ślubna, 383) Metryka ślubna, 384) Metryka ślubna, 385) Metryka ślubna, 386) Metryka ślubna, 387) Metryka ślubna, 388) Metryka ślubna, 389) Metryka ślubna, 390) Metryka ślubna, 391) Metryka ślubna, 392) Metryka ślubna, 393) Metryka ślubna, 394) Metryka ślubna, 395) Metryka ślubna, 396) Metryka ślubna, 397) Metryka ślubna, 398) Metryka ślubna, 399) Metryka ślubna, 400) Metryka ślubna, 401) Metryka ślubna, 402) Metryka ślubna, 403) Metryka ślubna, 404) Metryka ślubna, 405) Metryka ślubna, 406) Metryka ślubna, 407) Metryka ślubna, 408) Metryka ślubna, 409) Metryka ślubna, 410) Metryka ślubna, 411) Metryka ślubna, 412) Metryka ślubna, 413) Metryka ślubna, 414) Metryka ślubna, 415) Metryka ślubna, 416) Metryka ślubna, 417) Metryka ślubna, 418) Metryka ślubna, 419) Metryka ślubna, 420) Metryka ślubna, 421) Metryka ślubna, 422) Metryka ślubna, 423) Metryka ślubna, 424) Metryka ślubna, 425) Metryka ślubna, 426) Metryka ślubna, 427) Metryka ślubna, 428) Metryka ślubna, 429) Metryka ślubna, 430) Metryka ślubna, 431) Metryka ślubna, 432) Metryka ślubna, 433) Metryka ślubna, 434) Metryka ślubna, 435) Metryka ślubna, 436) Metryka ślubna, 437) Metryka ślubna, 438) Metryka ślubna, 439) Metryka ślubna, 440) Metryka ślubna, 441) Metryka ślubna, 442) Metryka ślubna, 443) Metryka ślubna, 444) Metryka ślubna, 445) Metryka ślubna, 446) Metryka ślubna, 447) Metryka ślubna, 448) Metryka ślubna, 449) Metryka ślubna, 450) Metryka ślubna, 451) Metryka ślubna, 452) Metryka ślubna, 453) Metryka ślubna, 454) Metryka ślubna, 455) Metryka ślubna, 456) Metryka ślubna, 457) Metryka ślubna, 458) Metryka ślubna, 459) Metryka ślubna, 460) Metryka ślubna, 461) Metryka ślubna, 462) Metryka ślubna, 463) Metryka ślubna, 464) Metryka ślubna, 465) Metryka ślubna, 466) Metryka ślubna, 467) Metryka ślubna, 468) Metryka ślubna, 469) Metryka ślubna, 470) Metryka ślubna, 471) Metryka ślubna, 472) Metryka ślubna, 473) Metryka ślubna, 474) Metryka ślubna, 475) Metryka ślubna, 476) Metryka ślubna, 477) Metryka ślubna, 478) Metryka ślubna, 479) Metryka ślubna, 480) Metryka ślubna, 481) Metryka ślubna, 482) Metryka ślubna, 483) Metryka ślubna, 484) Metryka ślubna, 485) Metryka ślubna, 486) Metryka ślubna, 487) Metryka ślubna, 488) Metryka ślubna, 489) Metryka ślubna, 490) Metryka ślubna, 491) Metryka ślubna, 492) Metryka ślubna, 493) Metryka ślubna, 494) Metryka ślubna, 495) Metryka ślubna, 496) Metryka ślubna, 497) Metryka ślubna, 498) Metryka ślubna, 499) Metryka ślubna, 500) Metryka ślubna, 501) Metryka ślubna, 502) Metryka ślubna, 503) Metryka ślubna, 504) Metryka ślubna, 505) Metryka ślubna, 506) Metryka ślubna, 507) Metryka ślubna, 508) Metryka ślubna, 509) Metryka ślubna, 510) Metryka ślubna, 511) Metryka ślubna, 512) Metryka ślubna, 513) Metryka ślubna, 514) Metryka ślubna, 515) Metryka ślubna, 516) Metryka ślubna, 517) Metryka ślubna, 518) Metryka ślubna, 519) Metryka ślubna, 520) Metryka ślubna, 521) Metryka ślubna, 522) Metryka ślubna, 523) Metryka ślubna, 524) Metryka ślubna, 525) Metryka ślubna, 526) Metryka ślubna, 527) Metryka ślubna, 528) Metryka ślubna, 529) Metryka ślubna, 530) Metryka ślubna, 531) Metryka ślubna, 532) Metryka ślubna, 533) Metryka ślubna, 534) Metryka ślubna, 535) Metryka ślubna, 536) Metryka ślubna, 537) Metryka ślubna, 538) Metryka ślubna, 539) Metryka ślubna, 540) Metryka ślubna, 541) Metryka ślubna, 542) Metryka ślubna, 543) Metryka ślubna, 544) Metryka ślubna, 545) Metryka ślubna, 546) Metryka ślubna, 547) Metryka ślubna, 548) Metryka ślubna, 549) Metryka ślubna, 550) Metryka ślubna, 551) Metryka ślubna, 552) Metryka ślubna, 553) Metryka ślubna, 554) Metryka ślubna, 555) Metryka ślubna, 556) Metryka ślubna, 557) Metryka ślubna, 558) Metryka ślubna, 559) Metryka ślubna, 560) Metryka ślubna, 561) Metryka ślubna, 562) Metryka ślubna, 563) Metryka ślubna, 564) Metryka ślubna, 565) Metryka ślubna, 566) Metryka ślubna, 567) Metryka ślubna, 568) Metryka ślubna, 569) Metryka ślubna, 570) Metryka ślubna, 571) Metryka ślubna, 572) Metryka ślubna, 573) Metryka ślubna, 574) Metryka ślubna, 575) Metryka ślubna, 576) Metryka ślubna, 577) Metryka ślubna, 578) Metryka ślubna, 579) Metryka ślubna, 580) Metryka ślubna, 581) Metryka ślubna, 582) Metryka ślubna, 583) Metryka ślubna, 584) Metryka ślubna, 585) Metryka ślubna, 586) Metryka ślubna, 587) Metryka ślubna, 588) Metryka ślubna, 589) Metryka ślubna, 590) Metryka ślubna, 591) Metryka ślubna, 592) Metryka ślubna, 593) Metryka ślubna, 594) Metryka ślubna, 595) Metryka ślubna, 596) Metryka ślubna, 597) Metryka ślubna, 598) Metryka ślubna, 599) Metryka ślubna, 600) Metryka ślubna, 601) Metryka ślubna, 602) Metryka ślubna, 603) Metryka ślubna, 604) Metryka ślubna, 605) Metryka ślubna, 606) Metryka ślubna, 607) Metryka ślubna, 608) Metryka ślubna, 609) Metryka ślubna, 610) Metryka ślubna, 611) Metryka ślubna, 612) Metryka ślubna, 613) Metryka ślubna, 614) Metryka ślubna, 615) Metryka ślubna, 616) Metryka ślubna, 617) Metryka ślubna, 618) Metryka ślubna, 619) Metryka ślubna, 620) Metryka ślubna, 621) Metryka ślubna, 622) Metryka ślubna, 623) Metryka ślubna, 624) Metryka ślubna, 625) Metryka ślubna, 626) Metryka ślubna, 627) Metryka ślubna, 628) Metryka ślubna, 629) Metryka ślubna, 630) Metryka ślubna, 631) Metryka ślubna, 632) Metryka ślubna, 633) Metryka ślubna, 634) Metryka ślubna, 635) Metryka ślubna, 636) Metryka ślubna, 637) Metryka ślubna, 638) Metryka ślubna, 639) Metryka ślubna, 640) Metryka ślubna, 641) Metryka ślubna, 642) Metryka ślubna, 643) Metryka ślubna, 644) Metryka ślubna, 645) Metryka ślubna, 646) Metryka ślubna, 647) Metryka ślubna, 648) Metryka ślubna, 649) Metryka ślubna, 650) Metryka ślubna, 651) Metryka ślubna, 652) Metryka ślubna, 653) Metryka ślubna, 654) Metryka ślubna, 655) Metryka ślubna, 656) Metryka ślubna, 657) Metryka ślubna, 658) Metryka ślubna, 659) Metryka ślubna, 660) Metryka ślubna, 661) Metryka ślubna, 662) Metryka ślubna, 663) Metryka ślubna, 664) Metryka ślubna, 665) Metryka ślubna, 666) Metryka ślubna, 667) Metryka ślubna, 668) Metryka ślubna, 669) Metryka ślubna, 670) Metryka ślubna, 671) Metryka ślubna, 672) Metryka ślubna, 673) Metryka ślubna, 674) Metryka ślubna, 675) Metryka ślubna, 676) Metryka ślubna, 677) Metryka ślubna, 678) Metryka ślubna, 679) Metryka ślubna, 680) Metryka ślubna, 681) Metryka ślubna, 682) Metryka ślubna, 683) Metryka ślubna, 684) Metryka ślubna, 685) Metryka ślubna, 686) Metryka ślubna, 687) Metryka ślubna, 688) Metryka ślubna, 689) Metryka ślubna, 690) Metryka ślubna, 691) Metryka ślubna, 692) Metryka ślubna, 693) Metryka ślubna,